

Joan Ferraté. Jornada d'estudi i evocació. Aula Carles Riba. — El 27 de febrer de 2004, a la Residència d'Investigadors CSIC–Generalitat de Catalunya, es va celebrar una Jornada d'estudi i evocació en honor de Joan Ferraté, organitzada per l'Aula Carles Riba, de la Universitat de Barcelona, i la mateixa Residència d'Investigadors.

L'obertura de la Jornada va anar a càrrec de la Ilma. Degana de la Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona, Sra. Coloma Lleal, el director de la Residència d'Investigadors, Sr. Lluís Calvo, i una de les directores de l'Aula Carles Riba, Sra. Montserrat Jufresa.

El Dr. Carles Miralles, president de l'Aula Carles Riba, va encetar la sessió del matí amb la intervenció «Lector preparat, intel·ligent i polèmic», en la qual va relacionar les diverses facetes literàries de Joan Ferraté (la poesia original i apropiada, la teoria i la crítica, la traducció, l'interès per la lingüística) i les va fer derivar de la seva activitat com a lector, a més de referir-se a la polèmica mantinguda amb Joan Fuster respecte a l'obra de Salvador Espriu. A continuació, dins l'apartat dedicat a analitzar l'obra poètica i de traducció de Ferraté, van intervenir Víctor Obiols, *Posant mètrica al topos*, i Jordi Cornudella, *La lubricitat original*. Ambdues intervencions, prenent com a referència el poema *Hipòlit sota la dutxa*, van exemplificar dues maneres d'apropar-se a la poesia ferrateriana: des de la intertextualitat, resseguint les referències literàries (Obiols), i des de la consideració dels poemes com a expressió d'experiències vitals, per mostrar la profunda relació entre vida i literatura en l'obra de Ferraté (Cornudella).

Les dues següents intervencions es van centrar en aspectes biogràfics. Ramon Gomis va parlar de *Reus, l'entorn familiar* i va aportar diverses dades sobre episodis de la vida de l'home natjat esdevinguts durant la Guerra civil i la postguerra. I Francesc Parcerisas va evocar *Joan Ferraté al Velòdrom*, en al·lusió al bar barceloní on va impartir un seminari sobre Ausiàs March, a més de referir diversos records personals.

La sessió de la tarda va estar dedicada als treballs de teoria i crítica literàries de Ferraté. La va iniciar Laureà Bonet amb la intervenció «Joan Ferraté i James Joyce: *Stephen Hero* com a temptació», en la qual, a partir de la traducció ferrateriana d'un capítol de la novel·la de l'autor irlandès, va relacionar les concepcions de l'art i la literatura d'ambdós escriptors. A continuació, Jordi Amat, a *El lector de Joan Ferraté: bases teòriques i primeres pràctiques*, va ras-

trejar els inicis de la dedicació ferrateriana a la lingüística (Bally) i l'estilística (Spitzer), com també d'altres influències sobre la seva teoria de la lectura. Jordi Gràcia, amb una intervenció titulada *Guanyar la veu: l'escriptor Joan Ferraté*, es va apropar a la idea que l'homenatjat tenia de la figura de l'escriptor, que incloïa el compromís amb la veritat, la necessitat d'un pensament filosòfic i l'ordenació del discurs. Finalment, Jordi Malé, secretari de l'Aula Carles Riba, a *Les idees de l'ànima: el Carner de Ferraté* va intentar establir l'origen de l'interès literari i vital per la poesia de Josep Carner de l'homenatjat a partir dels seus textos crítics i el seu epistolari amb Jaime Gil de Biedma.

La darrera intervenció, a tall de cloenda, va anar a càrrec d'un altre membre de l'Aula Carles Riba, Josep Murgades, amb el títol *Joan Ferraté: l'intel·lecte a contracorrent de la tribu*, dedicada a comentar l'actitud vital i literària de l'homenatjat i també del seu germà amb relació a les tendències de l'època.

Al final tant de la sessió del matí com de la tarda es va produir un intens i interessant debat entre els diversos participants i els assistents a l'acte. L'Aula Carles Riba i la Residència d'Investigadors compten d'editar properament les actes de la Jornada.

L'Aula Carles Riba va aplegar a publicar, l'any 2003, les actes dels Simposis que va organitzar el 1999 (*Els clàssics i la construcció d'una ideologia 1900-1939*) i el 2001 (*Els clàssics i la construcció d'una literatura 1900-1939*), dins el volum *Polis i nació. Política i literatura (1900-1939)*, a cura de Rosa Cabré, Montserrat Jufresa i Jordi Malé, editat com a Annexos 2 de la revista *Ítaca. Quaderns Catalans de Cultura Clàssica* (Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2003). El 7 de març de 2003, d'altra banda, l'Aula Carles Riba va celebrar, a la Universitat de Barcelona, la Jornada *Romanticisme i Noucentisme a la Universitat de Barcelona. Els grans mestres de la Filologia Catalana i la Filologia Clàssica*, amb intervencions dedicades a Antoni Bergnes de las Casas (per Jaume Pòrtulas), Manuel Milà i Fontanals (per Carles Garriga), Josep Balari (per Pere J. Quetglas), Antoni Rubió i Lluch (per Jordi Malé), Lluís Segalà (per Carles Miralles), Pompeu Fabra (per Sebastià Bonet), Joaquim Balcells (per Josep Lluís Vidal) i Jordi Rubió i Balaguer (per Josep Massot). Properament se n'editaran les actes. [J. Mal.]